

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

Макъ

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къыщегъэжъагъэу къыдэкы

№ 35 (22244)

2021-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЬЙИ

ГЪЭТХАПЭМ и З

ОСЭ ГЬЭНЭФАГЬЭ ИИЭП
Къыхэттыутыгъехэр ыкы
нэмькы къэбархэр
тисайт ижъугъотштых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъэзет

ШыкIэ зэфэшъхафхэр агъэфедээ...

УФ-м и Президентэу Владимир Путинир кіэшакю зыфэхъугъэ лъэпкъ проект 12-м щыщэу «ПсэупIэр ыкы къэлэ щыIакIэр» зыфиорэр пхырышыгъэнэм фэшI аштэгъэ проектэу «Непэрэ шапхъэхэм адиштэрэ къэлэ щыIакIэр гъэпсыгъэныр» зыфиорэм къыдыхэлъытагъэу зэтырагъэпсыхъашт общественнэ чыпIэхэр къихэхыгъэнхэм пае мэкъэтынэу Адыгеим щызэхашэштэм муниципалитетхэм зыфагъэхъазыры.

УФ-м псэолъэшынымкэ и Министерствэрэ интернет зэппхыныгъэхэм апыль мыкоммерческэ организацеу «Диалог Региона» зыфиорэмре Урысыем ишъольырхэм мыш

фэдэ мэкъэтынхэр зыщзызэхашэшт платформэр агъэхъазыры. Йофтхъабзэр цыфхэмкэ нахь къызэрыклоу, къызэкIэгъэхъэгъэштоу афэхъуным ар фэорышшэшт.

Шыолъыр ыкы къалэ пэпчъ гъэкIэжъыгъэн фэе общественнэ чыпIэу илэр интернет нэклубгъом щыгъэнэфэгъэшт. Къэралыгъо фэло-фашIэхэм япортал бъэфедээ ащ зы-

щыпхымэ, посэуальеу зэтырагъэпсыхъажыщыри, ар зэрэшыгъэштэм ипроекты ибгъотэштых. Мэкъэтынхэр мэлъильфэгъум и 26-м щегэжъягъэу жъоныгъуакIэм и 30-м нэс зэкIэшъольырхэм ашыкошт.

Ащ пай къэмынэу, Адыгеим щыпсэухэрэм нахыпекIэ амакъэ зэрэтиштыгъэ шыкIэхэри къэнэжыщтых. ГушиIэм пае, поселкэу Инэм дэсхэм пэудэгъэу атын амал зэряIэштэм имызакью, очнэу ар агъэцэкIэн альэкIыщт. Ащ пае жъоныгъуакIэм и 29-м участкэхэр къызэшщауагъэмкэ, посел-

кэм дэсхэр ахэм якIопIэнхэшъ, яшIошI къыралотыкын алъэкIыщт. Адыгэ Республикаэм ынныбжь ильес 15 зэхъум кызэуахыгъэгъэ площадыр ары мыгъэ Инэм щагъэцкIэжыщтых. Ар зэрэгъэпсыгъэштэр къыщыгъэлъэгъуагъэу проектиту къагъэхъазырыг.

Поселкэм иадминистрации зычIэт унэм (урамэу Чкаловым ыцIэ зыхырэр, 13) ыкы культурэм, спортым зыщапыльхэ гъэпсэфыгIэ гупчэу дэтым (урамэу Сединэм ыцIэ зыхырэр, 42-рэ) участкэхэр ашагъэпсыщтых. Ильес 14-м зыныбжь ехъугъэхэм зэкIэми амакъэ атын альэкIыщт, проектиту язырэр ары къыхахын фаер.

ШIушIэ Йофтхъабзэхэм язэхэшэн chanэу ыуж итых

«Урысые кIэлэцыкly фондым» и Адыгэ республикэ къутамэ ильес пчагъэ хъугъэу чанэу йофтешIэ. БлэкIыгъэ ильесым изэфэхъысыжъхэр зэдгашIэ тшлонгъоу фондым ипащэу Татьяна Гоголевам мы мафэхэм гушиIэгъу тыфэхъугъ.

— «Шу умышIэу зы мафи ущымыс» — джары девизэу тэ зыфэдгъэуцу-жыгъэр, — elo Татьяна Гоголевам. — Щызэнгъэм чыпIэ кын ритэуцогъ кIэлэцыкlyхэм, сэкъатныгъэ зиэ сайхэхэр зыщапIурэ унагъохэм психологияческэ, юридическэ ыкы ахъщэ лэпIэгъу ядгъэгъотынэр ары пшъэрэль шъхьалэу тиIэр. Джащ фэдэу зыныбжь имыкъугъэхэм алэ зытырамыщэжынэм, замыукъыжынэм фэгъэхыгъэ йофтхъабзэхэр ренеу зэхэтэшэх.

(ИкIеух
я 3-рэ нэклуб. ит.)

Нахь псынкIэу ыкIи пыутэу газыр альагъэIэсийт

«2030-рэ ильэсүм ехъулэу хэгъэгум ипсэупэ пстэуми газыр альагъэсигъэнэу Урысюем и Президентэу Владимир Путиным къафишыгъе пшъериллыр гъэцэкIэгъэним пае апэрэ чэзыоу газификациемкэ шъольыр оператор зыкI къэгъотыгъэн фае», — къышцуагъ «Единэ Россиием» и Тхаматэу Дмитрий Медведевым Урысые Федерациием и Правительствэрэ «Газпромырэ» ялтыклохэм адриэгъэ зэдэгүүшгээ.

Цыфхэм нахь пыутэу газыр зэрафаращэштим имызакьюу, яянурапкэ рыхкорэ газрыкуалпэяунэ пызышлэштэдэгээзэжыгъе хүщт. Аш нэмыкIэу тхапэхэм ягъехязырынки операторыр Iэпэгъу къафэхүщт.

«Газрыкуалпэяунэ пашлэнхэм, гээстиниыхэе шхуантэр къаIекIагъэхъаным, техническэ

фэло-фашлэхэр къафагъэцэ-кэнхэм алаа зээгэгынгъе зэдашын, ашкэ МФЦ-мрэ къэралыгъо фэло-фашлэхэмкэ порталырэ къызфагъэфедэн альэкштигъе. Цыфхэмкэ нахь Iэрыфэгъу хууным пае къэлэгъэпсныим, чыгу зэфыштигъеэхэм, мээхэм япхыгъе хэбзэгъэуцугъэхэм зэхъокынгъе горэхэр афэшыгъенхэ фаеу хүщт», — къы-

иагъ «Единэ Россиием» и Тхаматэ.

«Гъогу картэм» ипроектэу Минэнергэмрэ партиемрэ зэдагъэхъазырыгъэм аш фэдэзэхъокынгъэхэр къышидэлтэгъэх.

Оператор зыкIым икъыхэхин шъольырхэм къащидырагъештагъ. Минэнергэм «Газпромыми» аш фэдэ гукъекIыр игъоу альэгъугъ. Компанием

итхаматэу Алексей Миллер къызериуагъэмкэ, шъольыр оператор зыкI щыгэ зыхыкIэ, процент 30-кэ нахь пыутэу унэхэр газрыкуалпэяунэхэ альэкшти.

Дмитрий Медведевым зэрхихгээнэфыкыгъэмкэ, Правительствэрэ «Газпромырэ» игъусэхэу «Единэ Россиием» предложениехэр зэкIэ зэфихысигъищтых, ыужкIэ Къэралыгъо Советым изэхэсигъо ахэм щахэпплэнхэ альэкшти.

«Газ отраслэм изегъэушом-бгүун Адыгэим мэхъянэшхощираты, — къыуагъ республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэ игуадзэу, партием и Тхаматэу Д. А. Медведевым ишъольыр общественнэ приемнэ ишащэу, федеральнэ партийнэ проектэу «Урысые къудажжэр» зыфиорэм икоординаторэр Шъа Аскэр. — Газыр псэупэхэм яшлэгъэнимкэ Урысюем пэрынгъэр щызыгъхэм Адыгэ-

ир ашыщ. Адыгэ Республиком газыр къызкIэхъанымкэ ыкIи ипсэупэхэм ар ящэлэгъэнимкэ программэу 2021 — 2025-рэ ильэсхэм ательягъэм гъэрекло ичъепыогъу мазэ КъумпIыл Муратэр Алексей Миллеррэ зэдэкIэхъагъэх. А программэм тетэу сомэ миллиарди 3-м ехъу республикэм къызкIэхъащт, 2025-рэ ильэсүм нэс псэупэхэм япроцент 95,97-мэ газрыкуалпэхэр афыращэштых.

Шъугу къэтэгъэкIыжы 2020-рэ ильэсүм ишьшхъэу мазэ газрыкуалпэхэр шъольырхэм зэрещагъэпсигъищхэм епхыгъе юфыгъом зэрэгтегущыгъэзэхъагъэхэр. Партиеу «Единэ Россиием» джащыгъум игъо ѹльзэгъуагъ цыфхэм яунэхэр пкэ хэмэль-эу газрыкуалпэхэм ашлэнхэу, аш пэхүхаштыр «Газпромы» ежь къыгъотынэу. Джаш фэдэу зызекIохкIэ, 2024-рэ ильэсүм икIеух ехъулэу посупэхэм япроцент 90-м ехъумэ газыр альэсигъищт.

Урысые уплъэкIун IофшIэнхэр рагъэжъагъэх

Гъэтхапэм и 1-м къыщегъэжъагъеу гурыт еджапэхэм Урысые уплъэкIун IофшIэнхэр (ВПР) щарагъэжъагъэх. Зы шапхъэм тетэу зэрэхэгъэгоу щеджэрэ къэлэеджаклохэм ар атхыщт.

ЫпекIэ зэрэштигъэм фэдэу мы ильэсүмим я 4 — 8-рэ классхэм арьс къэлэеджаклохэм ар атхыщт, ау я 11-рэ классхэмкэ гурыт еджапэхэм ежь зэрэрахъухагъэм тетэу Iофтхабзэр клошт. Рособрнадзорым къызериуагъэмкэ, ВПР-р къэлэеджэко миллиони 7-м ехъумэ мыгъэ атхыщт.

Гъэтхапэм и 1-м къыщегъэжъагъеу и 26-м нэс я 11-рэ классхэм уплъэкIун IофшIэнхэмкэ заушэтишт, нэмыкIи классхэм гъэтхапэм и 15-м къыщегъэжъагъеу и 21-м нэс

яшлэнхэгъэхэр къагъэлэгъоштых. Класс пэпчь IофшIэнхэр зыщатхыщт мафэр еджапэхэм ежь-ежырэу агъэнэфэшт, — къышаагъ Рособрнадзорым.

Апэу IофшIэнхэр зыгъэцэкIэштхэр я 11-рэ классхэм арьс къэлэеджаклохэр арьс. Тарихымкэ, географилемкэ, биологилемкэ, химиемкэ, физикемкэ ыкIи IэкIыб къэралыгъуабзэхэмкэ ахэм заушэтишт. Мы предметхэмкэ зэтгээжьоу къэралыгъо уштыхынхэр зымытиштхэр арьс ВПР-р зытхыщтхэр.

Гъэтхапэм и 15-м къыщегъэжъагъеу жъоныгъуакIэм и 21-м нэс я 4-рэ классым исхэм (урысыйзэмкэ, хисапылымкэ ыкIи түкъэзыуцухъэрэ дунаимкэ) классым щеджэхэрэм (урысыйзэмкэ, хисапылымкэ, тарихымкэ, биологилемкэ), я 6-рэ ыкIи я 8-рэ классхэм — (хисапылымкэ, урысыйзэмкэ), я 7-рэ классхэм арьсхэм (хисапылым-

кэ, урысыйзэмкэ, биологилемкэ, тарихымкэ, географилемкэ, физикемкэ, обществознаниемкэ) заушэтишт.

Мы уплъэкIун IофшIэнхэр шлоI имылэу атхынхэ фае. Аш нэмыкIеу я 7-рэ классым ис къэлэеджаклохэм мэлэльфэгъум и 1-м къыщегъэжъагъеу жъоныгъуакIэм и 21-м нэс индженерийзбээмкэ, французызэмкэ в энэмыцыбзэмкэ яшлэнхэгъэхэр къагъэлэгъоштых.

Джаш фэдэу я 6-рэ ыкIи я 8-рэ классхэм гъэтхапэм и 15-м къыщегъэжъагъеу ежь-ежырэу къыхахыгъэ предметтүмкэ заушэтишн фэшт. Я 6-рэ классым исхэм — биологилемкэ, тарихымкэ, обществознаниемкэ, географилемкэ, я 8-рэ классым исхэм биологилемкэ, тарихымкэ, географилемкэ, химиемкэ, обществознаниемкэ в физикемкэ заушэтишт.

ДЕЛЭКЬО Анет.

01-м къеты

Цыфхэр зэрэмисакыхэрэм тхамыкIагъо къыздихъеу къыхэхы. Машом зыкъымыштэнимкэ шапхъэхэр амьгэцакIэми хуунэу зылтытэхэрэм загъорэ тарехылэ.

Машом къыздихъирэ тхамыкIагъохэр къэмыхуунхэм зынаэ тэзыгъэтэирэ къулыкыуухэм яинспекторхэм ренэу рэйдхэр республикэм Ѣзызэхашэх. Ахэр цыфхэм адэгүүшгээх, машом зыкъымыштэнимкэ шэлгэн фаехэр зэрэгт тхапэхэр

МЧС-м иофышэхэм афагошх. Урысюем и МЧС Адыгэ Республикомкэ и Гъэйорыишилпэ шхьаярэ республикэм исхэм джыри зэ агу къегъэкIыжычыенхэу чэшрэ гъольжыхе е унэм къикIыхэ зыхыкIэ, электрическэ пкъыгъохэмрэ

хакухэмэ язынет аупльэклунэу, электричествэр зэрыкIорэ гъучычхэр зызэшчижхэкIэ специалистхэм къяджэнхэу, хакухэмэ Iугоишилпэхэмрэ язынет ренэу гъунэльяфынэу, къэлэццыкIухэр яза-кьюу унэм къырамынэнхэу.

Машом зыкъызиштэкIэ, шуумыштэу телефонхэу 01-мкэ е 101-мкэ псынкIеу шууафытеу, тхамыкIагъор къызыщхуугъэ чыпIэр яшьуу. Машом игъюкIосэнкIэ шууфэлэкыщтыр зэкIэ шуушшэ. Ар шууфэмыгъэкIасэ зыхыкIэ гъунэгъухэм макъэ яжъугъэу, унэм шуукъи. Мылъкум икъэгъенэхъын уахътэ ешъумыгъахь, унэм къикIынхэмкэ зынъижжэхкIотагъэхэм, къэлэццыкIухэм, сэкъатнагъэ зиэхэм Iэпэгъту шууафхэу. МэшюгъэкIасэхэр къызысиххэмкэ, унэм джыри зыгорэхэр къызэрина-гъэр яшьуу. ТхамыкIагъом

ильхъан шъханыгъуупчэхэмрэ балконхэмрэ шъукъямыпкIэх.

Нахыбэрэмкэ цыфхэм хвадэгъур къафэзыхырэр мэшюжь гъозыр арь. Унэм нахь пэуудзыгъэх шууихь, пчэрэйтэу фэшьуш, аш ынэхэм хъэдэнхъжхэр бэу адашуу. Шъханыгъуупчэхэм шэкI горэ къижкугъэщи, унэм шуузэрисыр къяжкугъаш.

МАМЫЙ Амир.

МэшюгъэкIосэнимкэ Мые-къуапэрэ Мыекъопэ районырэ якъэралыгъо инспектор.

ШШУШІЭ Іофтхъабзэхэм язэхэшэн чанэу ыуж итих

Татьяна Гоголева.

(Икэух).

Шылыкъеу плоштмэ, 2020-рэ ильэсүү коронавирусүүм зыкынзэриштагъэм ыпкъ къикыкіэ итхүхъэгээ юфтхъабзээ пчагъэ зэпүүгээ хүгъэ, аш аш дааюи нэмүкіл шыэрьлхэри тиэх хүгъэх. Пандемиим къыхэкыкіэ шэпхээ гъэнэфагъэх щылагъэх, цыфхэр унэм къикынхэ амал ялагъэп, аш къыхэкыкіэ къалежжырэр нахь макіл хүгъягъэ, психологоческэ іэпүүгэу зищыкагъэхэм ахэхъогъагь, кіэлэцыкүхэр пэйудзыгъэ шыкіэм тетэу еджагъэх. Блекіыгъэ ильэсхэм іэпүүгэу зищыкагъэ унагъохэм адэжь тыклощтыгъэмэ, кіэлэцыкүхэм, ны-тихэм заудгъакіешигъэмэ, гүшүүгъу тафхэхүщигъэмэ, гъэтхапэм кышигэжжагъэу онлайн шыкіэм тетэу юф адэштагъ. Анахъэу психологическэ іэпүүгэу, яфитынгэхэр къэххумэгъенүүмкіл ашлэн фаехэр агурытэгъялох, амалэу щылэмкіл тишүагъэ ятэгъэкі. Гъомылапхъэхэр дезинфекции зэрашыщхэр къязэрещэфыщ ахьщэ іэпүүгэури ядгээгьотыгъ.

Пандемиим ыпкъ къикыкіэ Хэгъэгү зэошхор заухыгъэр ильэс 70-рэ зэрэххурэм фэгъэхыгъэ юфтхъабзэхэм, кіэлэцыкүхэм якъеухумэн и Дунэе мафэ ыкы нэмүкіхэм язэхэшэн зэпүүгъ.

Урсыые кіэлэцыкү фондындрэ Къэралыгъо кіэлэцыкү тхыльеджапілэрэ 2019-рэ ильэсүү шеклгүү мазэм Урсыые зэнэкъокью «Читаем Альберта Лиханова: книги о вере, любви, надежде» зыфилорэр зэхажэгъягь. А. А. Лихановыим итхүхэм анаэ тырадзэнэр, итхигъэхэм ядгэнхэр, зерагъешлэнхэр ары шыэрьиль шъхьялаэу

зэхэшцаклохэм ялагъэр. Плуныгъе тэрэз яэнүүм, хэгъэгур шу альэгъуным, аш фэшыыкъэнхэм А. А. Лихановыим кіэлэцыкүхэр феплух. Зыныбжь имыкъугъэхэм фитынгъэу ялхэр къыреотыкыых. Зэнэкъокъум хэлэжагъэхэм джащ фэдэу Урсыые итарихь нахь игъеключьгаагъэ. А. А. Лихановыим итхүгъэхэм

Адыгэ Республикаам и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковар, АР-м культурэмкэ и Министерствэ ыкыл республикэ кіэлэцыкү тхыльеджапілехэм ялтыклохэр ялэпүүгъухэу шьолтырым щыщ кіэлэцыкүхэр Урсыые зэнэкъокъум хэлэжагъэх. А. А. Лихановыим итхүгъэхэм

кіэлэеджаклохэр къеджагъэх, сочинение, эссе атхыгъ, ежхэми усэхэр зэхагъеуцагъэх. Анахъ юфшіэн дэгъоу къыхахыгъэхэр Москварагъэхыгъэх.

Мыекъопэ районымкіл кіэлэцыкү тумэ, Кошхэблэ районымкіл кіэлэджецкү тумэ ыкыл Төүцожь районымкіл нэбгыриймэ юфшіэн анахъ дэгъоу алтын

тагъэх, ахэм дипломхэр къафа-гъашьошагъэх. Мы юфтхъабзэм изэхэшэн республикэ кіэлэцыкү тхыльеджапілэр чанэу зэрэхэлэжьагъэм пае рэзэнгыгъэх тхыль къыратынэу агъенафа.

— Джаш фэдэу «Изучи иностранный язык» зыфилорэ шьоллыр программэм изэхэшэн онлайн шыкіэм тетэу льыпыддээжьагъ. Аш ишүаагъэкіл унэгъо южухэм, гьот макіл зиэхэм къарыкыгъэхэм, сэхбатынгъэ зиэхэм, зятэ-зянэ зимы-зяжь кіэлэцыкүхэм лекіл къэралыгъуабзэхэр зерагъашлэх. Гъэсэнгыгъэм игулчэу «Планета» зыфилорэм ипащэу К. Н. Павловым ашкіл льшэу тыфэрэз, — ело Татьяна Гоголевам.

Зисауныгъэкіл ауж къинэрэ сабыйхэм апае ильэсүүкіл ехууллэу фондым шүххяфтынхэр ыгъэхъазырхи, медицинэ колледжим истудентхэм аратыгъэх.

Урсыые Федерацием и Президент иунашъокіл 2020-рэ ильэсүүм чьэпногуу мазэм общественнэ-къэралыгъо организациеу «Фонд защиты детей» зыфилорэм изэхэсүгъо Москва щыкыгъ. Мы организациею «Урсыые кіэлэцыкү фондым» и Адыгэ республикэ къутамэ хэхъагъ. Плуныгъе тэрэз кіэлэцыкүхэм ахэлхэгъенүүм нахь мэхъянэ ратын зэрэфаемкіл УФ-м и Къэралыгъо Думэ иде-путатхэм зафагъэзагъ.

«Урсыые кіэлэцыкү фондым» и Адыгэ республикэ къутамэ ипащэ къызэриуагъэмкіл, къихъэгъэ ильэсүү шыэрьиль гъэнэфагъэхэр зыфагъеуцужжыгъэх, ахэр щылэнгыгъэм зэрэшыпхыращыщхэм, юфшіэн зэрэхагъэхъоштим, шушил юфтхъабзэхэр нахыбуу зэрээхагъщхэм анаэ тырагъэтишт.

ДЕЛЭКЬО Анет.

Нахь макІэ хъугъэ

Коронавирусыр кызэуталІхэрэм япчагъэ нахь макІэ зэрэхурэм кыххэкыкІэ шапхъэу аштэгъагъэхэм ащыщхэр атырахыжых.

Сымэджэшхэм къяулІхэрэм ипчагыи зэхапшІэу кыышыкагъ, отделениехэм ыпекІэ юф зэрашэштыгъэм төхважых.

ГүшүІэм пае, республикэ проектэу «Тинахыххэр» зыфиорэм къыдыхэллытагъэу гериатрическэ отделениеу Мыеекъопэ къэралыгъо клиническэ сымэджэшчим щагъэпсыгъэм иофшэн лынпедзэжы. Плэкор 20 аш щагъэуцугъ. Джаш фэдэу Красногвардейскэм дэт си-

мэджэшчим гериатрическэ һэпилэгту арагъэгъотынэу плэклириту чагъэуцугъ.

Отделением къекІолІэрэ нахыххэр ауплэкүүштых, хэушхъафыкыгъэ программе афызэхагъэуцоныш ахэр агъэгъольыщых ыкы япсунгъэ изытет плэлъэ кыххэм

къыкІоц лынпльэштых.

Участковэ терапевтэм къытхыгъэм ельытыгъэу гериатрическэ отделением зыныбж хэклотагъэхэр екуалэх. Непэрэ мафэм ехъулэу нэбгырэ 90-м ехумэ мыш щяэзагъэх.

(Тикорр.).

Тызэкъотэу тебэнын фае

Икыгъэ ильэсэм кыщегъэжьагъэу непэ кызнэсигъэм уз мэхъаджэу коронавирусэм цыифхэр егъэгумэкыих. Непэ ситхыгъэ зыфэгъэхыгъэр а уз һаем ехыллагъэу мэзаем и 9-м гъэзетэу «Адыгэ мэкъэм» иофышІэу Къэзэнэ Юсыф кыхиутигъэ тхыгъэу «Щынэгъо узым кыгъэуущигъэ гупшысэхэр» зыфиорэм гупшысэуу сигъашыгъэхэр ары.

Мы тхыгъэм сыйеджэм сэри сшххэ гупшысабэ кыххагъ. Сэ еджэгъэшшуу сыштэп, ау кэзэгъэшагъэм слэгъуцгъэр, сыйэрихыллагъэр макІэп. Ахэр сшххэ кынэжыгъях. Дунаишхом утэтифэ кыни хъяри узэrimыхылІэн щыІэп.

Непэ мы уз мэхъаджэр зынэмысигъэ къэралыгъо щыІэжъэп. Телевизорым сыйдигъо уеплывьгэми, джащ фэд гъэзет нэклубхъохэри, аш фэгъэхыгъэ къэбар нэмыкы арьплагъорэп. Ау тэ сыйдым тыфит, къэралыгъохэр зэкіэ амалеу ялэмкэ мы узым ебэных. Джары цыфмэ зыкылауагъэр «Узыр гужуакІэм дэл». Тхъэм кыыпхыхын ыкылтирихыжын ыльэкъицт.

Мы уз мэхъаджэм упэшүе-клоныр посынкагъоп. Медицинэм иофышІэхэр чэчи мафи ямыІэу аш ебэных. Ахэм къатенэрэ щыІэп, тхъаегъэпсэушо ялоныр атефэ. Ау, гукъау нахь мышэми, цыфхэм икью къагурыорён

юфым изытет ишъыпкъапІэ, врачэм алорэр агъэцакІхэрэп, һэпэдэлэл ашы. Узым зыщухумэгъэным пае нэгуихъор, һальэр бгъэфедэнхэ фаеу ренэу къало нахь мышэми, нахыбэм ар агъэцакІэрэп. Узым зэхэдз илэп, ар кызэолІештыр зыими ышлээрэп.

Мы узыхыгъэм тищиеныхыгъэ бэ щызэблихууцгъэр. Тильэпкъ цыкыкыкІэ чэтынааньэр макІэп. Гукъау нахь мышэми, егъашэм шэн-хабзэу тхэлэтигъэр зэшчи-къуагъэ хъугъэ. Хъадэм ифэофашІэхэр зэрищыкагъэм фэдэу дгъэцэлжэхыштхэрэп. Лъэшэу гукъау, щэлгъуай, ау сыйдым тыфит?

Унагъом къин ыкы хъяр кыфыкыкыгъэм зэрэчылэу зэшшуахыштыгъэ. Сид джы непэ къытхъулагъэр? Къэлгъуай, гур ефирзы, нэпсыр къэкІо. Уиунааю кыххуягъэу, шаплуу-гъэу узэрэгушохштыгъэ льфыгъэм (коронавирусыр кызыхах-

пъэшыгъэм) идунаи зихъожыкІэ уекІолІэн, бгъэтылышыжын

уфитэп. Къин кызыфыкыгъэм унагъом ыдэжь удэхъанкІэ,

уфэтхъаусыхэнкэ ошынэ. Аужыкъэм цыифэу пшэштигъэм идунаи зихъожыкІэ кыыало-штэп. Зэклэмэ анах гукъао хъурэр мы узыхыгъим илыкыгъэр къэм щагъэтыльы зыхъукІэ джыназа нэмаз зышын цыиф щыэжъэп. Мы уз мэхъаджэм кызызыхыгъэ тхъамыкІэгъуабэ непэ зэшшотхын фаеу щылэнгъэм аш фэдэ чылпэлэ тыригъэуцагъ.

Джащ фэдэу мы уз щынагъор тиреспубликэ кызызыхыгъэм щуублагъэу Адыгейим и Лышхъэу Къумпыл Мурати ылъэк къэмийнэу цыифхэм ынаэ атет. Аши лъэшэу тыфраз.

Къинеу кытфыкыкыгъэм икъэклиякІэ фэдэу иклюжыкыки посынкэ хъунэу Тхъэм тельэу.

Хъодэ Сэфэр. Иофшэнным иветеран.

ЯофшІэн рагъэжъэжы

Пандемием ыпкъ кыкыкІэ культурэм иучреждениехэм юфтхабзэхэр ащызэхащыгъэхэр. Джы ахэм яофшІэн рагъэжъэжы.

Гъэтхапэм и 14-м сыхьатыр 11-м «Поэма и рапсодия» зыфиорэ концертыр зыныбж хэклотагъэхэм ыкы кілэцыкыкхэм апае АР-м и Къэралыгъо симфоническэ оркестрэ кытышт.

Дирижерыр — Адыгэ Республиком изаслуженнэ артистэу Аркадий Хуснияров. Зезышэрэр — лектор-искусствоведэу Хъакъуй Зарем. Оркестрэм ихудожествен-нэ пашэр — Урысыем, Къэбэртэе-Бэлькъяар Республиком язаслуженнэ артистэу Темиркъянэ Петр.

— Академическэ музыкэм стиль ыкы жанр зэфэшхъафхэр илэх. Мы концертим симфоническэ поэмэрэ рапсодиремэ хэтыштых. Произведенияхэу «Влтава», «Адыгэя», Ф. Лист ивенгерскэ рапсодиу N 2-р, Нэхэе Аслын и Нарт рапсодие, Дж. Энеску ирумынскэ рапсодие программэм хэхъэх, — кыншаагъ Адыгэ Республикэм культурэмкэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу.

АБРЭДЖ Сэтэнай.

Пенсиехэмкээ фондым къеты

Мы ильэсым апэрэу

УФ-м Пенсиехэмкээ ифонд и Къутамэу АР-м щыэм ипащэу Мэшлээкъо Хьамидэ Джэджэ районым щыэу аш щыпсэухэрэр ригэблэгъагъэх. Ильэсэу тызыхэхъагъэмкээ ар апэррагь.

Къутамэм ипащэ мыш фэдэ юфтихъабзэхэр зэрэзэхищэштхэ график гъэнэфагъэм тетэу ар къягъэх. Цыфхэм яфэло-фашишэхэр гъэцэктэгээ зэрэхъухэрэр улпъекуулахынэр ары пшъериль шхъаиэу илэр.

Къызыхъулахынэр къышыублагъэу сэкъатныгъэ зиэ цыфхэм лылъялэрэм мазэ къес ахъщэ тын къыфэкъонимкээ юпсыгъу ыгъотыгъ. Ар мы егъеблэгъэгъум щызэшохыгъэ хуугъэ юфтихъохэм зээу ашыц.

Къыкіэлтыкюорэ аш фэдэ юфтихъабзэр Мыекъопэ районым гъэтхапэм и 18-м щыклощт.

Бэдзэогъум и 1-м нэс пальэу я!

Зэпахырэ узэу дунаир зэлъызыкүгъэр джыри зэрэмыуцужыгъэм ыпкъ къикыкъэ, пенсиер банкын къызэкъигъахъэхэрэр картэу «МИР» зыфиорэм зэрэтехъажыщхэр 2021-рэ ильэсым ибэдзэогъу мазэ и 1-м нэс Урысые Банкын зэкихъагь.

Мы картэм Урысыер техъажынэу зыригъэхъагъэр 2017-рэ ильэсэр ары. Пенсиер е нэмыкъ социальнэ ахъщэ тынэу къыфакъорэр нэмыкъ картэхэмкээ (MasterCard, Visa, нэмыкъхэр) къызэлхъэхэрэм «МИР»-м техъажынхуу тызыхъэхъэгэ мазэм и 31-м нэс пальэу я.

Почтэм е нэмыкъ организациеу пенсиехэр алэхээзгъахъэхэрэм къызифихъхэрэм мы шапхъэр анэсирэп.

Картэр бгээпсийн пае банкын зыфэбгъэзэн фае. Ар зэрэзэблэхъурэм имызакъо, банкын иреквизитэу ахъщэр къызэрхъэрэри зэхъокыгъэ зыхъукъэ, Пенсиехэмкээ фондыр аш щыбгээзээнэр шлокл зимиэ юф. Аш пае лъэу тхыльыр «унэе кабинетын» е къэралыгъо фэофашэхъэм япортал ашыптын плъекъишт. Пенсиехэмкээ фондым икъулькьюу цыфхэм юф адэзышээрэм е МФЦ-м уякулэми пахьшт, ау ажэм пэшорыгъэшшэу зябгъэтхын фае.

Нахынэрэм фэдэу, пенсиер къызэрэлхъэхъашт шыкіэр шхъадж зэрэфаеу къыхихыни, къы-

хихъгъэр зэблихъужыни фит. Аш ишыкіэгъэ лъэу тхыльыри фондым ичыплээ къулыкьюу зыпэблагъэм е МФЦ-м аштын фит, интернетыр зыгъефдэми хуушт.

Гъэтхапэм и 1-м шомыкъэ

Цыфхэм юфшилээ къязытэу, страховать зышыхэу УФ-м Пенсиехэмкээ ифонд иучет хэтхэм зэкъэми юфшилээ үутым пэпчъ юфшэгъэ ильэсэу илэр зыфэдизым фэгъэхыгъэ тхыльыр гъэтхапэм и 1-м шомыкъэу къатын фэягъ.

Пенсиехэмкээ фондым и Правление ыштэгээ шыкіэу «СЗВ-СТАЖ» зыфиорэм диштэу ар гъэпсигъэн фае. Ар фондым интернет нэклубью www.pfrf.ru зыфиорэм ипрограммэ щыпшын ыкли щууплъякуун пльэкъишт.

Игъом тхыльыр къэзымытыгъэу е тэрэзэу зэпстэури къизымытхагъэм страхованием къыхиубытэрэ нэбгыре пэпчъ сомэ 500 тазырэу зэрэргэхэтийн зышышумыгъэгъупш. Электроннэ шыкіэм тетэу тхыльхэр зэрэптиштхэ шэхъэ гъэнэфагъэр зымыгъэцакъэхэрэм атыштыр сомэ 1000. Пэшэ 1энатлэм үтхэми мышкээ пшъэдэхъижэх ахы, сомэ 300 — 500 арагъэтинэу законым къышыдэлъятаагь.

2021-рэ ильэсым мэзаем и 24-м нэс пштэмэ, страхователэу тхыльхэр къэзытыгъэр зэкъэмкни 5227-рэ мэхъу. Ар къэзытын фае ипроцент 78,2-рэ.

УФ-м Пенсиехэмкээ ифонд и Къутамэу АР-м щыэм ипресс-къулькьюу.

«ЭкоЦентрэм» къеты

Игъом агъэцакъэ

Адыгеим осышхо къызыщесым шъольыр операторым хэкъыр зэрэдишырэм зэхъокыныгъэхэр фэхъугъагъэх, ауджы аш графиким тетэу иоффшэн лъегъэклиятэ.

Муниципальнэ образованиехэм урам шхъаиэхэм ягъогухэр аукъэбзыгъэхти, хэкъыр 1узыщырэ автомашинэхэм язеклон нахь псынкээ хуугъэ. Арэу щитми, ахэм къапэулыхэм уадхъаныр джыри къин. Аш фэшл унэе псэуплэхэм ачлэсхэм хэкъыр урам зэхъокыпхэхэм анэс къахынэу шъольыр операторыр къяльэу.

— Осышхо къызесым тиавтомашинэхэм хэкъитэкъуплээ площацхэм ямы-къолэшүүхэ, тиоффшэн зэхъокыныгъэхэр фэтшынхэ фаеу хуугъагъэ. Джи ахэр зэкъэх укъэбзыгъэх, осыри къэжкужы, арышь, графикым тыхъажыгъэ, — къыльагъ «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шъольыр къутамэ ипащэу Алыбэрд Налбый.

Телефонэу шъукъызэрэтоон шъульэкиштхэр шъугу къэтгээхъыгъях: **8-800-707-05-08** ыкли **8(8772)21-06-00**. «Линие плъырым» мафэ къес, пчэдыхъым сыхъатыр 7-м къыщгээхъягъэу пчыхъэм 8-м нэс, юф ешэ, зыгъэпсэфытъо ыкли мэфэкъ мафэхъри аш хэхъэх.

Джащ фэдэу пыдзафэхэм ядэшын епхыгъэ упчэ зиэхэр диспетчерскэ къулкъуми пчэдыхъым 8-м къышыублагъэу 17.00-м нэс къитеонхэ альэкъишт. Номерыр: **8-962-868-14-62**.

ООО-у «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шъольыр къутамэ ипресс-къулькьюу.

Нэклубъор зыгъэхъазырыгъэр Хъут Нэфсэт.

АР-м хэгъэгу клоц IофхэмкIэ и Министерствэ къеты

ЯофшIэн осэшIу къифишигъ

Урысаем хэгъэгу клоц IофхэмкIэ и Министерствэ иотделэу Мыеекуапэ ѢыIэм 2020-рэ ильэсиймкIэ и ЯофшIэн зэфихы-сыжыгъ. Ащ хэлэжьагъэх АР-м и МВД и министэр иЭнэтI охтэ гъэнэфагъэкIэ зыгъэцкIэрэ БрантI Мурадин, хэгъэгу клоц къулыкъум ичIыпIэ отдел ишацу Щашэ Артур, ащ игуадзэхэр, подразделениехэм япацхээр.

БрантI Мурадин пэублэ гүшүйэм къизэрэщиуаульэмкIэ, пандемиет ыпкъ къикIыкIэ 2020-рэ ильэсир зэрхэхыльягъэм емьильтигъэу отдельдли шырээрльеу илагъэхэр икью гъецэклиагъэх хуугъэ. Джащ фэдэу полковникым къизэрэхигъэцгъэмкIэ, АдыгейимкIэ мы чыпIэ къулыкъум иотдел Iоф шызышишэхэр япчьягъэ нахьы, арыш Мыеекуапэ иполиции икуулыкъушшэхэм шуагъэ къытэу яофшIэн зэхажэнным мэхъянэшю раты.

Нэужмын къулыкъум иофишIэн зыфедагъэм нахь игъэкIотыгъэу къытегущыагъ полициет иподполковнику Игорь Овчинниковыр.

Ащ къизериуаульэмкIэ, 2020-рэ ильэсир къалэм щизэрхэгъэ бзэджашагъэхэм япчаягъэ къеъыхыгъ. ЗекIемкI блэкыгъэ ильэсир Мыеекуапэ хабзэр щаукъуаульэх хуугъэ-шIэгъэ 1797-рэ къыхажьэшыгъ. Мы уахтэм къыриубытэу хункIэн ыкIи зэон, машинэр зэрэуафыгъэм, псеупIэхэр зэрхяункIагъэм япхыгъэ бзэджашагъэхэр зэрхяагъэхэр нахь макI хуугъэх. Ащ нэмикIеу наркотикыр хэбзэнчьеу къизэрэгъекIокырэм епхыгъэу 179-рэ къычагъэшыгъ.

Джащ фэдэу зэхажьем къизэрэщауаульэмкIэ, пэшорыгъэшь IофхэмкIэ язэхэшэнкIэ Обществененэ советыр IепыIэгъушю къафэхь. Хэгъэгу клоц къулыкъум иофишIэн хэхъэрэ лъэнкIо постэури къизэльябытизэ шуагъэ къээзытырэ IофхэмкIэ зэхажэх.

IофхэмкIэ икIэхүхом отдельдли икуулыкъушшэхэм тапекIэ анахьэу анаэ зытырагъэтыщ лъэнкIохэр агъэнэфагъэх.

Зэнэкъокъум зэфэхысыжьхэр фашигъэх

Наркотикым апешIуекIогъэним фитегъэ-псыхъэгъ социальнэ реклами «Тызэгъусу ѢыIэнгъэр къэтэжьсүгъэхъум» зы-фиIорэм ишIоллыр зэнэкъокъу икIэуххэр зэфахысыжьхъэх.

Жюорим хэтиг АР-м хэгъэгу клоц IофхэмкIэ и Министерствэ дэжь щизэхажэгъэ Обществененэ советыр итхаматэу Светлана Дорошенкер. Зэнэкъокъум иофишIэн 120-м ехуу къирахылгагъ.

АР-м гъэсэнгъээрэ шэнгэгъэмрэкIэ и Министерствэ, АР-м хэгъэгу клоц IофхэмкIэ и Министерствэ наркотикхэр хэбзэнчьеу къезыгъекIокыхэрэм алтын-пльэрэ иотдел, къэбарлыгъээс амалхэм ыкIи обще-

ственне организациехэм ялтыклохэм ялэпыIэгъукIэ аррагъекIокыгъ.

Зэхажаклохэм къызэрхагъэшыгъэмкIэ, мы ильэсир социальнэ реклами епхыгъэ IофшIэн гъешшэгъонхэр къирахылгагъэх. Непэ наркотикхэм япхыгъэу республикэм шыхъурэ-шышишэхэрэр, ахэм зэрябэнхэрэр реклами эу къагъэхазырыгъэхэм къираотыкIых.

Джащ фэдэу специалистхэм къызэрхагъэшыгъэмкIэ, зэнэкъокъум иофишIэнэу къирахылгагъэхэр нахьыбэу зыфэгъэхыгъагъэр Iугъо къызыпымыкIирэ наркотик зыхэлт тутын лъэпкIэу «Снисыр» ыкIи аш иягъэ кIэлэеджаклохэм къызэрхякIирэ ары. IофшIэнхэм янахьыбэм игъэкIотыгъэу къираотыкIирэ наркотикым пышагъэ хуугъэ цыфыр гъогу занкIэ тэбгэххажын зэрэплэкIыщтыр.

ЛъэнкIоу «Наркотикхэм апешIуекIогъэним ыкIи псаунгъэм зэрар езыхырэ шыкIэхэр щигъэзыгъэхэнхэмкIэ анахь буклет дэгъур» зыфиIорэмкIэ хагъэунэфыкIирэ чыпIэхэр къыдахыгъэх кIэлэгъаджэхэр Оксана Давыдовам, Елена Быстрых ыкIи Диана Ко-жубековам.

«Наркотикым къыкIэупчIэхэр япчаягъэ нахь макI шыгъэним епхыгъэ макет анахь дэгъур» зыфиIорэмкIэ теклоньтээр фагъэшьшаш Мыеекъопэ медицинэ училищым истудентэу Михаил Федосеевым. Видеокъэгъэльэгъон анахь дэгъур къээзыгъэу къыхажьэшыгъэр ТэххутэмкIо районым ит гуртг яджалыу N 15-м икIэлэеджаклоу Глеб Лянко.

Зэнэкъокъум теклоньтээр къыщыдээзыгъэхэм яофишIэхэр Москва рагъэхыштых, федеральнэ зэнэкъокъум иедзыгъо Адыгейр къыщагъэльэгъо.

Хъэхэр зыщагъ- сэрэ къулыкъум шыIагъэх

**Урысие IофхэмкIэ зыфиIорэм хахьэу Адыгэ къэралыгъо университетим ыкIи Мыеекъопэ къэралыгъо технологическэ университетим ясту-
дентхэр АР-м хэгъэгу клоц IофхэмкIэ и
Министерствэ икинологическэ къулыкъум
гупчI къогъагъэх.**

ХъакIэхэм къапгэгъокыгъ подразделением ишацэ, полициет имайорэу Владислав Прокофьевыр. ЗекIор рамыгъажээз къулыкъу зипашэм тарихъэу пыльыр, агъасэр хъэхэр зыфедхэр, полициет ахэр илэпыIэ-

гъушоу зэрэштихэр В. Прокофьевым студентхэм къафиотагъэх.

«2020-рэ ильэсир къулыкъушшэхэм яшуагъэкIэ бзэджашIэгъи 140-рэ къыхажьэшыгъ. Оперативнэ IофхэмкIэ зэхажагъэхэм къакIэлэтыкIо наркотик зыхэлт вещество грамми 4, джащ фэдэу хэбзэнчьеу агъэ-федэштыгъэ 7 эши 7 къапкырахыгъэх», — къыуагъ майорэу Прокофьевым.

Мы уахтэм ехуулэу къулыкъум иофишIэн хэ 60-м ехуу щагъэфедэ. Ахэм азыныкъор нэмийц овчаркэх, обществененэ рэхьатныгъэр къэухумэгъэнимкIэ ахэм яшшэхшо къэкIо. Адрэ хэе лъэпкIэу «лабрадоркIэ» заджэхэрэр наркотикым икычIэгъэшын, къэрэ пкыгъохэм ыкIи Iашэхэм якъэгъотын фэгъэзагъэх.

Къулыкъушшэхэм студентхэм нэрыльэгъу афашигъ хъэхэр зэрагъэорышшэхэрэр. Наркотик зыхэлт веществуу бгээфедэ мыхууштыр загъэбыльым, нэгъэупIэгъукIэ ар хэе мъын къыгъотыгъ.

Гупчэм иофишIэн игъэкIотыгъэу зыщагъэгъуазээзэ студентхэм яупчIэхэр къулыкъушшэхэм афашигъэхэм ыкIи игъэкIотыгъэе джэуапхэри къаратыжыгъэх.

Зылъыхъущтыгъэ- хэр къаубытыгъ

**Урысие хэгъэгу клоц IофхэмкIэ и Министерствэ иотделэу Мыеекуапэ ѢыIэм джырэблагъэ пэшиорыгъэшь IофхэмкIэ зыгорэм имыльку зэритгъуугъэм къыхэкIэу ильэснико хуугъэу федеральнэ лы-
хууным ѢыIэгъэ ильэс 41-рэ зыныбжь.
хуульфыгъэр зыдэщиэр агъэунэфыгъ.**

Аш нэмикIеу зыльыхъущтыгъэхэе ильэс 34-рэ зыныбжь хуульфыгъэр Джеэрэ районым къыщаубытыгъ. Ылэхэр эш халс тельтигъ, цыфым ипсаунгъэе зэрар зэрэрихыгъэм къыхакIеу ар агъэмисэ. Мы уахтэм ар изоляторым чIэс.

АР-м и МВД цыфхэм агуу къеъакIыжы, ведомствэм иофициальнэ сайт иедзыгъэу «Розыск» зыфиIорэм зыльыхъухэрэ цыфу итхэр зыдэшишэхэм щигъуазэхэм полициет ителефон номерэу 02-мкIэ е мобильт телефонэу 102-мкIэ макъэ къарафьэлнэу.

Ешьуагъэу водитель 12 къагъэуцугъ

**Адыгей и Къэралыгъо автоинспекции
икыулыкъушшэхэм ешьуагъэу рулым къэралыгъо
водитель 12 къагъэуцугъ.**

МэфэкI зыгъэпсэфыгъо мафэхэм, мэзаем и 21-м къыщегъэжагъэу и 23-м нэс, Адыгэ Республикаем игъогхэм цыф зыхэклодэгъэ хуугъэ-шIагъэ ащаагъ-унэфыгъэп. Аш нэмикIеу мы уахтэм къыриубытэу гъогхэм къатехъухъэгъэ хуугъэ-шIэгъэ 21-м зыпари ахэклодагъэп. Нахыбэу аш фэдэхэр зыщагъунэфыгъэхэр ТэххутэмкIо районыр ыкIи къалэу Мыеекуапэ архы.

Къэралыгъо автоинспекции къызэритьгъэмкIэ, мы мафэхэм гъогурыкIоным ишапхъэхэр аукъуагъэхэр гъогхэм 800 фэдизэр къыхажьэшыгъ. Ешьуагъэхэр рулым лусыгъэ водитель 12-мэ администривнэ пшэдэкIыжхэр арагъэхыгъэх. ЛъэрсрыкIо 63-мэ альэнкIокIэ администривнэ протоколхэр зэхажьеуцугъэх.

**Нэклибгъор зыгъэхазырыгъэр
КИАРЭ Фатим.**

Адыгейм и Къэралыгъо гъэпсыкІэ ильэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхьыгъ

ЛъЭПКЬ ЗЭПХЫНЫГЪЭР ЗЭДАГЬЭПЫТЭ

Москва радиомкэ икъетынхэр дунаим щизэхахых. Урысюем иа 1-рэ программэ тигуапэу тедэу, зэгъэпшэнхэр тэшых.

Журналистэу Николай Мамулашвили зэрищэрэ къетынхэр культурэм, искуствэм, гъэсэнгъэм, тарихым афэгъэхьыгъэхэр гум пэблагъэх. Темыр Кавказым, Къыблэм яреспубликэхэм, лъЭПКШЭЖЫМ яхылгээх къетынхэр гъэшэгъонэу гъэпсыгъэх, уягъэгъуазэ.

Шыухэр, театрэ, уахътэр

Мэзаем и 21-м Урысюем ирадио икъетынэу шы театрэм, пэсэрэ адигэ орэдым, нэмийхэм яхылгээхэр тинепэрэ щылакэ дештэ.

Темыр Осетием — Аланием шыухэр зыхэлжэхэрэ театрэ щизэхашааг. Нарт эпосын итарих къыхэхыгъе едзыгъохэр агъэфедхээзэ, драматургие ин зыхэль къэшынхэр къагъэлэхъэштэх. Шыум илэпээсэнгъе искуствэм зэрэшыгхырицырээр гъэшэгъон зэрэхъүйтэм зэхшаклохэм яыххэ тель.

Нарт Бадынэкъо иордэ

Къэбэртэе-Бэлькъарым къышагъэхьыгъе къетынхэр узыгэпшэ. Нарт Бадынэкъо фэгъэхьыгъе орэдым къэлокэ зэфэшхъафхэр артистхэм къифагъотыгъ.

Адыгэ Республикэм, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшэ-Щэрджэсэм янародна артистэу Тутэ Заур Урысюем, Иэклиб хэгъэгүхэм яхэхыгъе концерт къетынхэр Бадынэкъо иордэд къашилоу бэрэ къыхэкъыгъ.

Зэльашэрэ орэдыйоу, Адыгэ Республиком изаслученэ артисткеу Къэзэнэ Сэтэнае Нарт Бадынэкъо ехылгээх орэдым къэлыакэу къифигъотыгъэр гум рехы. Макъэр къабзэ, лыхъужьым и образ нэгум къылгэгъуцо.

Адыгэ Республикэм, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшэ-Щэрджэсэм язаслученэ артистэу Апэнэс Астемир радиом икъетын къызэрэшхигъэштыгъэу, ижыре орэдхэм къэлокэ зэфэшхъафхэр къафагъотых. Композитор ныбжыкэу Къэбэрдэкъо Мурат лъЭПКЬ гупшысэм къылкырыкызэ, ижыре орэдхэм ямэ-

къамэхэр зэрегъафх. Нарт Бадынэкъо иордэ Апэнэс Астемир къылозэ пос къылпегъакэ, лыхъужьыр зыфэдагъэр нахь куоу зэбгъашэ шэл шпоцою охьу.

Нарт Бадынэкъо купышомэ ахэхъаныр, адэгүүшүйэнэр ишэнгыгъэп. Гукэгъу ин хэлъыгъ, лыгъэ зэрихъаным, цыфым 1991-гъу фэхъуным сидигъуи фэхъазырыгъ. Гузэжъогъу чылпэ ифагъэм гъусэ фэхъүштгъ, лыхъужь шылкъеу щитыгъ.

Бадынэкъо фэгъэхьыгъе орэдир Урысюем ирадио игъэжъынчыгъ.

Мыекъуапэ щылсэурэ общественнэ юфышэшхоу, Дунзэ Адыгэ Хасэм хэтэу Мэшфэшү Нэдждэти Бадынэкъо иордэд чыхъэзэхъэхэм къашилоу зэхэтхыгъ. Аши орэдым тамэритынм фэшлээлэкэ шьхваф къифигъотыгъ — макъэр ыгэтигъ.

Кавказ шэн-хабзэхэм яхылгээх къетынхэр Николай Мамулашвили ыгъэхъазырыгъэхэм ашылхэр радиомкэ зэхэтхыгъях.

Адыгэ шъуашэр

ЛъЭПКЬ Иэпэласэу Гумэ Ларисэ адигэ шъуашэр, тхылхэхэр зэришхэхэрэм афэгъэхьыгъе къетынхэр гум къигушыыгъ.

Адыгэ бзыльфыгъэм саэр азышильэмэ, шъуашэр зэрихъаным зэрэфэгъэсагъэр къыхэцы. Дунаим щызэльшэрэ ансамблэхэу «Налмэ-сыр», «Ислъамыер», «Кабардинкэр», нэмийхэм пчэгум къызихъэхкэ, шъуашэр ашыгъыр ары апэу тызэплэлтигъэр.

Адыгэир къэралыгъо гъэпсыкІэ илэу ўылсэурэ ильэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхьыгъе фестивальхэм, зэлжэгъуухэм Гумэ Ларисэ ахэлажьэ.

— ЛъЭПКЬ шъуашэр игъэлкэрэкэн сигуапэу юф дэсэшэ, — къытиулагъ Гумэ Ларисэ.

Іанэм икъэбар, хъакІэр...

Николай Мамулашвили икъетынхэр адигэ Іанэм, хъакээм узэрэпэгъокыштэм, нэмийхэм яхылгээри тшошэшэгъоныгъ.

ЛъЭПКЬ Иэпэшысэхэр зыщашыре юфшлапэу «Нанэм» ипашуу Нэгъуцу Асплан ехылгээх къетынхэр журналистэу Хъакіэмиз Сусанэ ыгъэхъазырыгъ.

ЛъЭПКЬ зиэ адигэ Іанэм идэгүүгээ къыщыригъажи, Нэгъуцу Асплан тишэн-хабзэхэр Іанэм зэрэшызэрахъэхэрэм, хъакээм тьысыпэу фэбгъэшьоштэм, нэмийхэм япуныгъе мэхъянэ Иэпэласэм къылтагъэх.

Юфшлапэу «Нанэм» адигабзэр зэгъэшлэгъэнэм, лъЭПКЬ Іэмэ-псымэхэм яшыкэ афэгъэсэгъэнхэм фэшлээлэцүүхэр щызэуагъакэх. Зэхахъэхэм Адыгэим щыцэрихэу Бырыр Абдулахъ, Гукээ Замудин, Унэрзкью Рае, ордэдийхэу Быщтэкью Азэмэт, Дзыбэ Мыхъамэт, Беданыкью Замирэ, Цышэ Зарэт, фэшхъафхэм ашалоклэх.

Зэльашэрэ археологэу Тэу Асплан лъЭПКЬ итарих, шэн-хабзэхэм, ныбжыкэхэм япуныгъе афэгъэхъыгъе къэбэрхэу къылтэхэрэл лъЭПКЬ шэхжэйм, щынэгъям япхыгъэх.

Адыгэим изэлгүл

Къэбэртэе-Бэлькъарымрэ Адыгэ Республикомрэ яныбжыкэхэм зэльэклох.

«Нанэм» зыщызэлжэхэм, адигэ быракъыр пчэгум лъагэу щаётыгъ, агъэбябээтагъ. Зэльашэрэ гушигъэгъ щызэфэхъугъэх, щууджыгъэх.

Ильээсэхэр адигэмэ нахынэпкэ зэрагъэмэфкыицтгэхэм ехылгээх тэатраллизованэ къэгъэлэгъонхэр «Нанэм» игъэлкотыгъэу Ѣшклох. Музейхэм юфшлапэхэр, спортым щыцэрихэу «Нанэм» къырагъэблагъэх.

— Урысюем ирадио икъетынхэм нахынэбэрэ тахэлжээн тимурад, — игупшигэхэм тащегъэгъуазэ Республикомэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» и Хэсашхъэ хэтэу Нэгъуцу Асплан. — Тиреспублике икъэралыгъо гъэпсыкэ итарих хэгъэгум нахынэу щядгашэ штоцигъу.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Дзюдо

Къыблэм имедалибъу

Къыблэм дзюдомкэ изэнэкъоку Ермэлхъаблэ щыкуагъ.

Ильэс 23-м нэс зыныбжь клэхэр, пшъашъехэр зэлукігъухэм ахэлэхъагъэх. Алырэгүм бэнэкло 220-м нахьыэ щызэнекъокуугъ. Адыгэ Республиком ихэшыпкыгъэ командэ медали 9 къыдихыгъ.

Ульяна Ткаченкэм, кг 48-рэ, Джарымэкъо Долэт, кг 73-рэ, дышъэр къахыгъ.

Лъэцэр Дамир, кг 66-рэ, Анна Ледневам, кг 63-рэ, Вардкез Акопян, кг 100-м къехъу, ятонэрэ чыпіхъэр къафагъешъошаагъэх.

Григорий Парфировым, кг 73-рэ, Бэгъ Асплан, кг 100, Александра Клочковам, кг 48-рэ, Тулпэрэ Данэ, кг 78-м къехъу, ящэнэрэ чыпіхъэр къахыгъэх.

Аульэ Астемир, кг 60, Лъэцэр Амир, кг 60, я 5 — 6-рэ чыпіхъэр къыдахыгъэх.

Урысыем дзюдомкэ изэнэкъокуу ныбжыкігъехэм мыгъе ялещтэм республикэм ибэнэкло 13 хэлэхъэшт. Адыгэ Республиком дзюдомкэ испорт еджаплэу Кобл Якъубэ ыцэ зыхырэм зекіеми зыщаагъасэ, — къытиуагъ

Адыгеим дзюдомкэ ихэшыпкыгъэ командэ итренер шъхьа-Іеу, республикэм изаслуженне тренерэу Бастэ Сэлымэ.

Тренерхэу Беданыкъо Рэмэзан, Беданыкъо Байзэт, Мерэм

Сайдэ, Хъакурынэ Дамир, Адзынэ Алый, Клубэ Хъамедэ, Нэпсэу Бисльян ныбжыкіхъэр агъасэх. Мерэм Сайдэ Адыгэ Республиком избыльфыгъехэм дзюдомкэ яхэшыпкыгъэ коман-

дэ итренер шъхьа!, ныбжыкігъехэм хэушхъафыкыгъэу юфадешэ.

Сурэтным итхэр: **тренерэу Хъакурынэ Дамир бэнаклохэм ахэт.**

Футбол

Къымэфэ зыгъэпсэфыгъом ыуж

Хэгъэгум футболымкэ иашпшъэрэ куп хэт клубхэм 2020 — 2021-рэ ильэс зэнэкъокуум хэхъэрэ я 20-рэ ешлэхъэр мэзаем и 26 — 28-м ялагъэх.

Къымэфэ зэптуугъор аухи, футбол клубхэм зэнэкъокуум паублэхъыгъ.

Ешлэхъэр

«Зенит» — «Ростов» — 2:2, «Химки» — «Уфа» — 2:1, «Локомотив» — ЦСКА — 2:0,

«Тамбов» — «Ротор» — 1:3, «Ахмат» — «Динамо» — 1:2, «Спартак» — «Рубин» — 0:2, «Шъачэ» — «Арсенал» — 4:0, «Краснодар» — «Урал» — 2:2.

«Ростов» «Зенит» зэрэдешла-гъэр, «Химки» 2:0-у «Уфа» төкозэ, я 89-рэ такъикыям Камиловым къэлапчъэм Иэгуаор дидзи.

Ижьеэр адигэ къалэу Шъачэ икомандэ «Арсенал» Тула 4:0-у зэрэтекуагъэр къыхэтэгъэш. Заболотнэм, Тереховым, Жаозинью, Юсуповым зырызэ къэлапчъэм Иэгуаор дадзагъ.

«Шъачэ» Европэм икубокхэм афбэнэштхэм ашыщ хъун ылъэкынштэу тренер шъхьаэу Владимир Федотовым къызэрриуагъэм узэгупшиясэн хэль.

«Локомотив» ЦСКА-м 2:0-у текуагъ. Къэлапчъэм Иэгуаор дээздээгээ Крыхояк къыуагъ «Локомотив» иешлакэ зэрэхигъахъорэр. ЦСКА-м ишлэгъур шуахыгъэми, игуетныгъэ къемыыхыштуу тэлтытэ. «Ахмат», «Зенит», «Спартак», нэмыхыкъем шлэхэу алыкішт, клубыр зэнэкъокуум зэрэфхъазырыр къэлэгъошт.

«Ротор» ауж къинэрэ «Тамбовым» текуагъ, хъагъэм Иэгуаор дидзэнэм фэшл шыкішшүхэр къыгъэлэгъуагъэх.

«Спартак» «Рубин» зыдешлэм, зэлукігъур зыхыштыр къызынэфагъэр я 89-рэ такъикыям ары. Деспотович ятонэрэ хъагъэм Иэгуаор дидзиагъ. «Спартак» къэзигъээжъыгъэ футбол ешлэкло цэрыгоу Промес исэнаущыгъэ нахь къызэуихын фэшл игүүсэхэм ялтытыгъэр бэ.

Зэлукігъум иешлэкло анахь дэгъоу зэхэшаклохэм къыхахыгъэр Хвича Кварацхелия. «Рубин» ылэгээ лызыгъэкүатэрэмэ ашыщ.

«Краснодар» къыхын фэе ишлэгъум гумэкыгъохэр къифехых. Магомед Сулеймановын я 12-рэ такъикыям «Урал» икъэлапчъэ Иэгуаор дидзиагъ. «Краснодар» икъэлэпчъэлут ныбжыкігъэу Агкацевыр цыхэшлэгъоу ешлэу къыхэкъими, бащэрэ хэукую. «Урал» хъагъэм Иэгуаор тло зыдедзэм, къэлэпчъэлутр льэшэу хэукуагъ.

Я 85-рэ такъикыям Кабеллэ шхъэлкэ дахэу къэлапчъэм Иэгуаор дидзиагъ — 2:2. Арэ щитми, «Краснодар» очкоу 2 чи-нагъ къыхын фаеу.

Хэт тыдэ Ѣыла?

1. «Зенит» — 42
2. ЦСКА — 37
3. «Шъачэ» — 36
4. «Спартак» — 35
5. «Ростов» — 33
6. «Динамо» — 33
7. «Локомотив» — 31
8. «Краснодар» — 31
9. «Рубин» — 31
10. «Химки» — 28
11. «Ахмат» — 26
12. «Урал» — 22
13. «Ротор» — 17
14. «Арсенал» — 14
15. «Уфа» — 13
16. «Тамбов» — 13.

Нэклубъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛъ Нурбай.

Зэхэзыщагъэр
ыкы къыдзыгъэкъыр:
Адыгэ Республиком лъэпкъо Иофхэмкэ, Иэкыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адиряиэ зэпхыныгъэмкэ юкы къэбар жуугъэм иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм къайхырэр А4-кіз заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэкъэ 5-м емыхъхэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкынену щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъгъэхэр редакцием зэлгэгъекложых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
Урысыем Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телефон-радиокъетынхэмкэ юкы зэлгээсэйкэ амалхэмкэ и Министерстве и Темир-Кавказ чыпэгъэлорышил, зэраушыхъатыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушахытэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкіемкі
пчыагъэр
4472
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 390

Хэутынум узчи-кэлтхэнэу щыт уахтэр
Сыхытэр 18.00
Зыщаушахытэр
уахтэр
Сыхытэр 18.00

Редактор
шхъягъэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъягъэр
игуадзэр
Мэцлэкъо
С. А.

Пшъэдэгъыж зыхырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.